

Oppdragsgiver: **Alver kommune**

Oppdragsnr.: **52200320** Dokumentnr.: **A-10-01**

Til: Alver kommune

Fra: Norconsult

Dato 2023-09-13

► Områdeplan Knarvik - vurderinger knyttet til drift av Haugen barnehage i byggeperiode

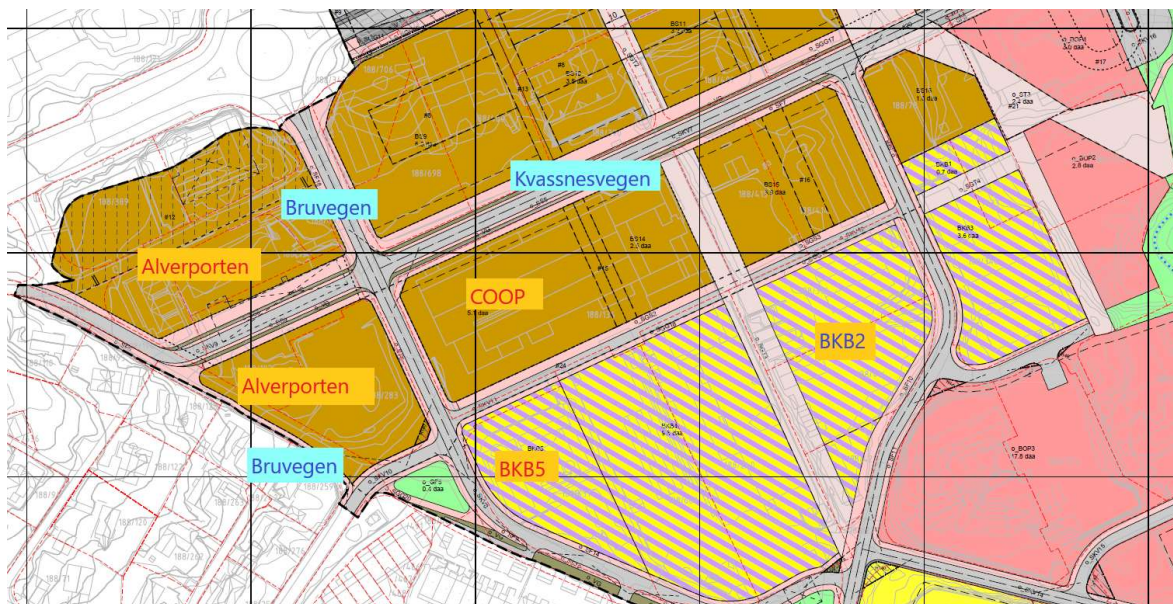
1. Bakgrunn

Haugen barnehage ligger på gnr. 188/ bnr.631 i Knarvik Sentrum. I forbindelse med planlagt utbygging i området, vil barnehagen over en treårsperiode bli berørt av byggeaktiviteten. Fremdrift for byggeprosjektet er skissert i kapittel 4, mens forventet anleggsarbeid ved barnehagen er skissert i kapittel 5. Dette notatet gir en vurdering av det å drifte en barnehage midt området for det omfattende byggearbeidet.

1.1 Planlagt utbygging

Områdeplan for Knarvik sentrum er grunnlag for å transformere om lag 390 mål sentralt i Knarvik til et byområde med opptil 390.000m² BRA utbygging. Gater og byrom skal ha høy kvalitet og skal som hovedregel fungere i alle faser av transformasjonsperioden. Tidspunkt for når infrastruktur bygges ut, vil i stor grad være avhengig av private aktører sin utbygging i Knarvik.

Både for område BKB2 og for Alverporten er det igangsatt store planer for utbygging. Riving av eksisterende bygningsmasse er planlagt utført allerede høsten 2023 for begge disse områdene med påfølgende byggefase ut år 2025, jfr. figur 1. Haugen barnehage er i dag lokalisert på tomt BKB5 i områdeplan.

Figur 1 Utsnitt fra områdeplan Knarvik sentrum vertikalnivå 2

Tidslinje for COOP-tomten er noe mer usikker, men riving antas startes opp våren 2024 med påfølgende byggefase ut 2026.

Det skal etableres nytt veganlegg med tilhørende infrastruktur som vann- og avløpsanlegg, belysning, strøm/tele etc. i alle gater som omslutter barnehagen. Det er besluttet at det nye hovedavløps-renseanlegget skal plasseres på Kvassneset. Vegkryss Kvassnesvegen – Bruvegen skal heves en god del i forhold til opprinnelig plan. Alver kommune skal skifte ut teknisk infrastruktur i Bruvegen både på østsiden og vestsiden av Alverporten ned forbi Haugen barnehage. Dette vil medføre et stort arbeid med vann- og avløp delvis inne på barnehagetomten. Store deler av utearealet vil bli berørt. Barnetallet er lavt i barnehagen, og de kan i teorien fortsette drift på et betydelig mindre areal, men byggearbeidet har også andre ulemper.

Metode

Barnehagefaglig rådgiver i Norconsult befarte 08.09.23 barnehagens uteområde, samt områdene for de ulike tiltakene. Hensikt med befaringen var å få innsikt i dagens bruk av uteområdet og nærmiljøet rundt barnehagen. Barnehagens styrer deltok på befaringen.

Etter befaring er det gjennomført en kvalitativ vurdering med bakgrunn i relevant lovverk for barnehagetjenesten og barn og unges rettigheter i plan og byggesaker (kap. 3). Vurderingen har et helhetlig perspektiv, og har beskrevet påvirkning innenfor følgende vurderingsområder;

- Hente/bringesituasjon
- Barnehagens fysiske miljø inne
- Barnehagens fysiske miljø ute
- Barnehages kontekst
- Tur og friluftsmuligheter
- Ansvar og arbeidsmiljø
- Psykososialt miljø

2. Lover og forskrifter

Mulighet for drift i byggeperioden må vurderes med bakgrunn i lover og forskrifter som gjelder for barnehage, og lovverk om barns rettigheter i forbindelse med planlegging og utvikling av områder der barn og unge ferdes. For denne sake er det gjort vurderinger med bakgrunn i;

- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges rettigheter (RPR)¹
- Lov om barnehager²
- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger³

2.1 Rikspolitiske Retningslinjer (RPR) for å styrke barn og unges interesser

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser, beskriver både nasjonale mål for barns oppvekstmiljø og viktige grep for nå målene i praktisk planlegging.

Nasjonale mål for barn og unges oppvekstmiljø

Viktige nasjonale mål er å:

- Sikre et oppvekstmiljø som gir barn og unge trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og som har de fysiske, sosiale og kulturelle kvaliteter som til enhver tid er i samsvar med eksisterende kunnskap om barn og unges behov.*
- Ivareta det offentlige ansvar for å sikre barn og unge de tilbud og muligheter som samlet kan gi den enkelte utfordringer og en meningsfylt oppvekst uansett bosted, sosial og kulturell bakgrunn.*

Rikspolitiske retningslinjer kap.2, punkt 1, lovdata.

¹ [Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging-Lovdata](#)

² [Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

³ [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Lovdata](#)

Dette punktet i RPR skal sikre barns oppvekstmiljø på samme vis som Arbeidsmiljøloven skal sikre voksne et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon med full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger. Tiltak for gode oppvekstvilkår må vurderes ut fra ulike behov og forutsetninger barn og unge i ulike aldersgrupper har; ikke minst barn med nedsatt funksjonsevne eller innvandrerbakgrunn.

2.2 Lov om barnehager

Ihht. Lov om barnehagers § 8 har barnehageeier ansvar for at barnehager drives i samsvar med gjeldene lover og forskrifter. Barnehageformålet skal godkjennes etter barnehageloven og forskrift om miljørettet helsevern for barnehager skoler og skolefritidsordning. Etter at formålet er godkjent, er det barnehageeier som skal sørge for at standarden som settes for krav til godkjenning opprettholdes for barnehagen i drift. Endringer i barnehagens fysiske miljø, ute og inne, må være gjenstand for en kontinuerlig vurdering.

2.3 Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Forskriften har som formål å bidra til at miljøet i barnehager fremmer barns helse, trivsel, lek og læring, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges. (§ 1. Formål)

Virksomhetens eier har ansvar for at kravene i forskriften blir oppfylt, herunder å stille til rådighet de ressursene som er nødvendige for at kravene skal kunne oppfylles».

§ 4. i [Forskrift om helse og miljø i barnehager](#) beskriver hva som ligger i beskrivelsen; Helsemessig tilfredsstillende virksomhet:

«Virksomheten skal drives på en helsemessig tilfredsstillende måte. Virksomhetens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer i miljøet som kan påvirke barns og elevers helse, trivsel, lek og læring. Dersom forhold knyttet til enkeltfaktorer i miljøet avviker fra faglige normer må virksomheten kunne dokumentere at det fysiske miljøet likevel er tilfredsstillende».

Kravet til helsemessig tilfredsstillende drift er en rettslig standard, som betyr at bestemmelsen viser til faglige normer som gjelder på det aktuelle området. Dette kan eksempelvis være grenseverdier for støy.

Virksomheten må følge med på og å rette opp i forhold som ikke er helsemessig tilfredsstillende. Kravet til forsvarlig miljø knyttes til virkningen av miljøet på det enkelte barn eller den enkelte elevs helse, trivsel, lek og læring.

Under §4 helsemessig tilfredsstillende virksomhet beskrives miljøet som helhet som viktig. Flere negative miljøfaktorer kan samlet gi større risiko for negative konsekvenser for helse og trivsel enn enkeltfaktorer hver for seg. Virksomheten må vurdere og sikre at miljøet som helhet er forsvarlig.

3. Skissert fremdrift for utbygging

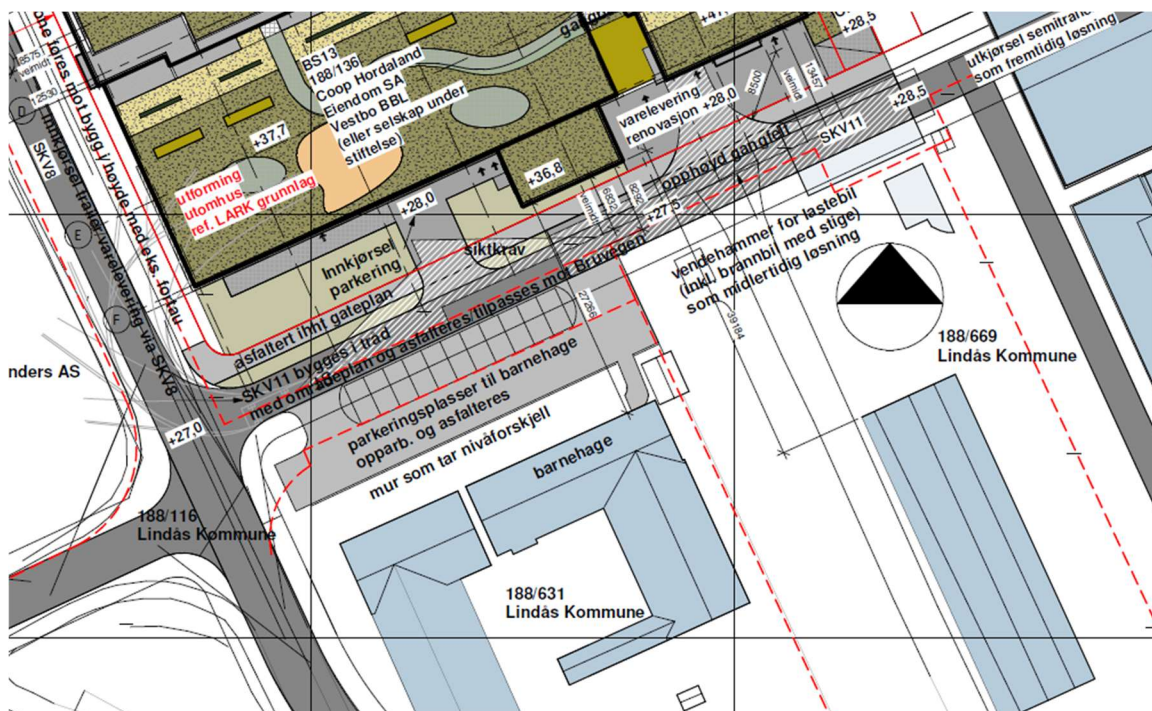
Figur 2 viser grovskissert fremdrift på de ulike tiltakene som skal gjennomføres i planområdet.

Utbyggingstakt for de ulike tiltak vil kunne endre seg gjennom planperioden, men notatet tar utgangspunkt i fremdrift som er skissert under.

Tiltak og tidslinje	H2023	V2024	H2024	V2025	H2025	V2026	H2026
BKB2 riving							
BKB2 og Leikeløypa bygging							
Bruvegen nord for Kvassnesvegen							
Bruvegen mellom Kvassnesvegen og SKV10							
Bruvegen frå SKV10 til nedsida av "trekantent"							
Bruvegen frå "trekantent" og sør til kryss ved Lonagata							
Alverporten riving							
Alverporten bygging							
Coop riving							
Coop bygging							
Heving av Kvassnesvegen							
Evt. parkeringa ved Haugen							

Figur 2 Arbeider i Knarvik i årene 2023 – 2026.

4. Forventet anleggsarbeid ved barnehagen

Figur 3 Skisse fra Coop med mulig løsning

Kommunen sin ombygging av Kvassnesvegen og Bruvegen vil avhenge av rekkefølgen til utbyggerne. Fremdriften til utbyggerne er ikke endelig avklart. Uansett vil arbeidene på eiendommen som tilhører Coop ha størst konsekvenser for barnehagen. Følgende aktiviteter kan nevnes:

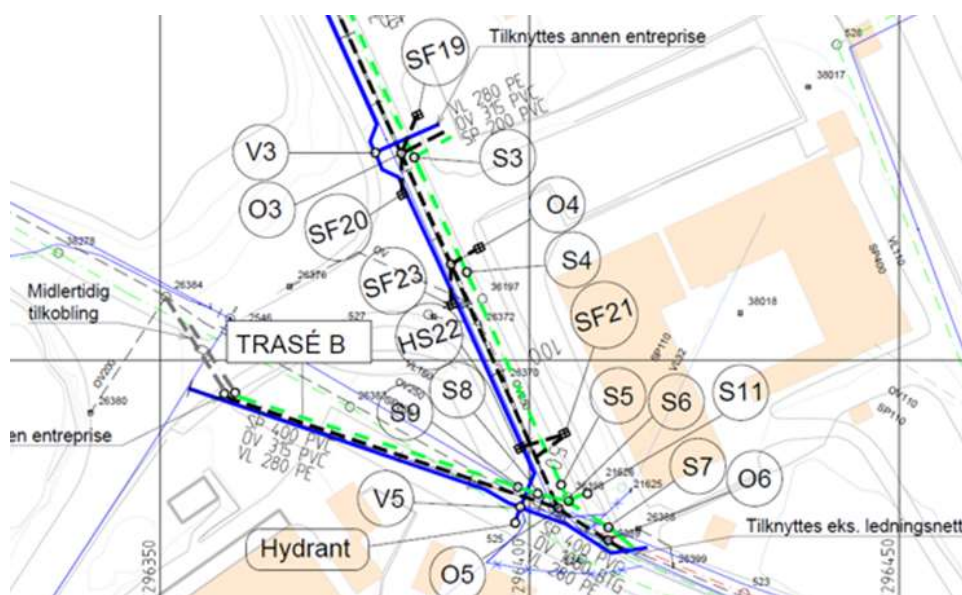
- Riving av eksisterende bygg. Dette er en tidkrevende aktivitet da arbeid med riving og kildesortering er tidkrevende og støyende. Vi kjenner ikke til det konstruksjonstekniske for bygget. Dersom bygget er plassbygget, forventes det støyende virksomhet ved riving av betongkonstruksjoner. Ved elementbygg kan avfallet i større grad kjøres vekk uten at det rives og nedbrytes på stedet. Lengde på riveperioden vil avhenge av hvor mange ressurser som settes inn, men vi legger til grunn 3 – 6 måneder på dette.

- Ny veg og p-plass barnehage. Atkomst til barnehagen blir endret i forhold til i dag. Vi legger til grunn at skissen fra Coop vist i fig. 1 er klarert med Alver kommune. Ny innkjøring til barnehagen blir da fra internvegen til Coop (SKV11 i områdeplanen). Ny mur langs p-plassen som vender mot barnehagen blir mellom 0,5 og 1 m. Denne er planlagt der det i dag er gjerde. Se bilde fig. 4. I byggeperioden må det etableres andre bringe- og henterutiner i forhold til i dag. Det er mulig at den kommunale eiendommen i øst kan omdisponeres til dette formålet og at det kan være en midlertidig atkomst fra sør, eventuelt at en kjører inn på en anleggsveg over Coop fra vest.

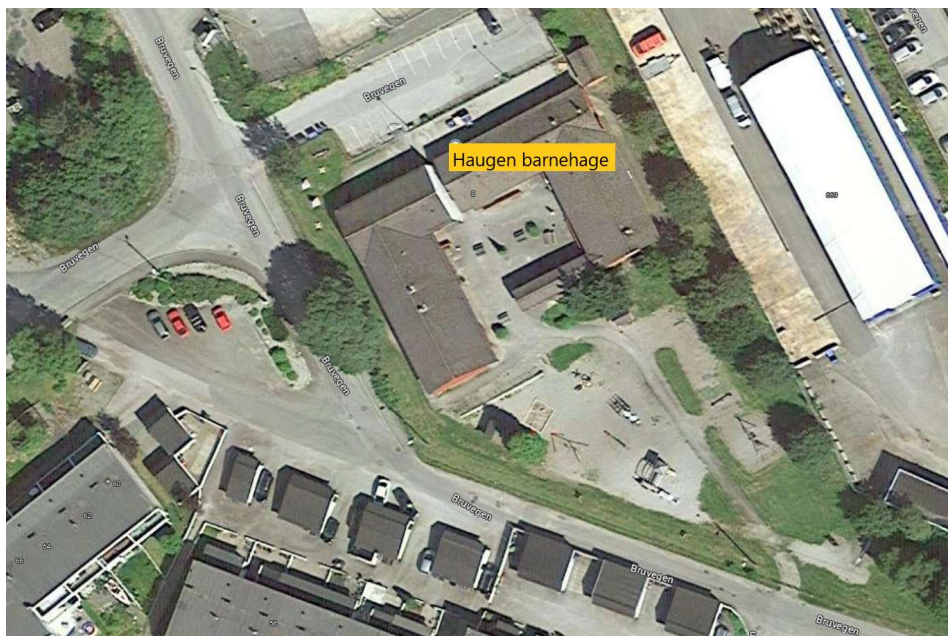
Figur 4 Dagens avkjørsel og p-plass

- Infrastruktur. Når det skal etableres ny infrastruktur i bakken vil også atkomsten til barnehagen bli berørt, se fig. 3. I en av fasene vil det kun være åpent i sørlig retning. Også under dette arbeidet vil atkomsten til barnehagen måtte endres, muligens som nevnt før til arealet øst for barnehagen og midlertidig atkomst fra sør til dette området

Figur 5 Planlagte vann- og avløpsledninger Bruvegen

5. Vurderinger

Figur 6 Oversikt Haugen barnehage

5.1 Vurderingsgrunnlag

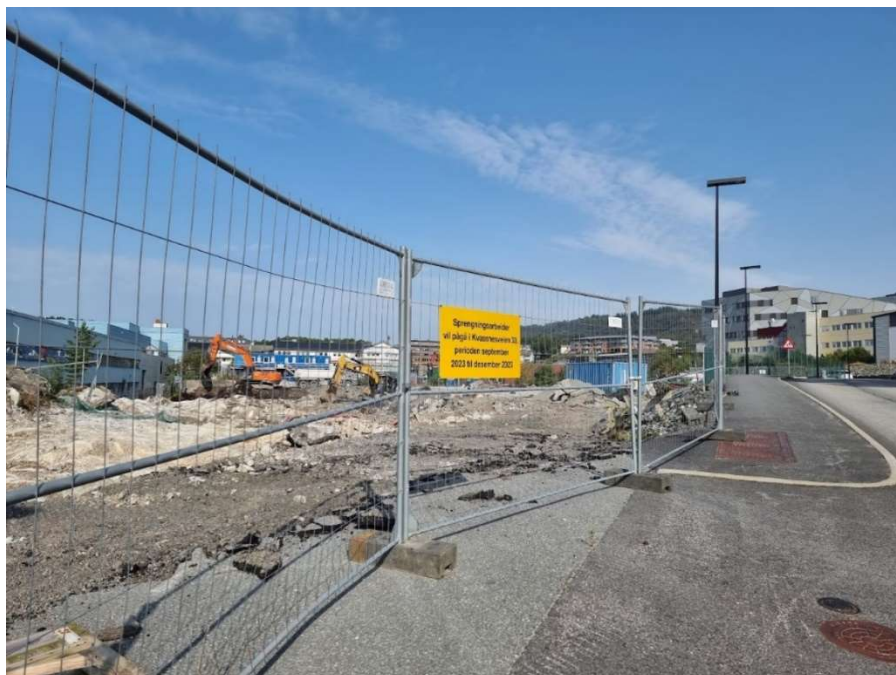
Norconsult gjør sine vurderinger basert på;

- Oversikt over omfang av tiltak og påvirkning dette har på omgivelsene
- Krav i relevante lover og forskrifter
- Befaring av området
- Informasjonsinnhenting fra styrer om bruk av området
- Kunnskap om pedagogisk og organisatoriske forutsetninger for barnehagedrift

I tillegg til våre vurderinger, har vi sett på Miljørettet helseverns uttalelse fra 15.08.23 (vedlegg 1). De har vurdert omfanget av byggeaktiviteten til så omfattende at det er best å flytte virksomheten i byggeperioden. Miljørettet helsevern sine begrunnelser bør veie tungt i avgjørelse av om man skal opprettholde drift i byggeperioden eller ikke. Dersom driften ikke flyttes, bør miljørettet helsevern konsulteres fortløpende i prosjektperioden, for å vurdere om avbøtende tiltak i stor nok grad tilfredsstillende § 4 i forskriften⁴.

På befaringstidspunktet 08.09.23 var det allerede påbegynt et større arbeid i Kvassnesveien 33. I forbindelse med dette arbeidet er det gjort en risikovurdering og tiltaksvurdering for å forhindre skade ved sprengning. Et stort område er allerede avgravd, og lyd fra graving er merkbar, men ikke over grenseverdier for støy. Når sprengningsarbeidene setter i gang vil dette påvirke veien rundt, gi økt støy/vibrasjon fra pigging og støy/rystelser fra sprengning. Dette er så vidt vi kjenner til ikke en del av risikovurderingen. Sprengningsarbeidet skal pågå til desember.

⁴ [Forskrift om helse og miljø i barnehager](#)

Illustrasjon 1 Foto: Norconsult - påbegynt arbeid i Kvassnesveien 33

5.2 Helhetlig vurdering

Med utgangspunkt i arbeidet som er beskrevet og skissert fremdrift for dette, vil flere områder av barnehagens arealer og virksomhet bli berørt. Arealbegrensning, endret kjøre/gangmønster, trafiksikkerhet, støy, rystelser, vibrasjon og støv medfører et stort behov for tilpasning i drift og avbøtende tiltak. I tillegg til risikovurdering som pålegger tiltakshaver, må det gjøres kontinuerlig risikovurdering med bakgrunn i RPR⁵, Lov om barnehager⁶ og forskrift om miljø og helse⁷. Dette ansvaret tilhører barnehageeier, så lenge utbygger har tatt sine forholdsregler med bakgrunn i plan- og bygningsloven.

Barnehagen som helhet vil ha betydelig påvirkning over tid. Et tidsperspektiv på 2-3 år, er ikke mye i et byggeprosjekt, men for et barnehagebarn er det mesteparten av den tiden barnet går i barnehage. Barns utvikling de første fem leveårene er i stor grad avhengig av miljø og erfaringer. Et trygt og godt barnehagemiljø er en viktig faktor for å sikre god rammer for utvikling og et helsefremmende tilbud til barn i førskolealder. Barn er sårbare for endring og ytre påvirkning. Dette bør derfor vektlegges når det skal fattes en beslutning om det skal være drift i byggeperioden, eller ikke.

I punktene under ser vi spesielt på hvordan viktige situasjoner/områder blir påvirket av områdeutviklingen;

Hente/bringesituasjon

Som følge av arbeidet vil det bli behov for å endre kjøre- og gangmønsteret. Busstopp ligger oppe ved hovedveien, og Haugeveien vil bli preget av anleggstrafikk. Barn, ansatte og foreldre vil oppleve ulemper i hverdagen, og må som følge av de ulike prosjektene endre gang og kjøremønster flere ganger i perioden. Gående og syklende er spesielt sårbare.

⁵ [Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging-Lovdata](#)

⁶ [Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

⁷ [Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger - Lovdata](#)

Ved arbeidet på Coop-tomten mister barnehagen sin parkering i en lengre periode. Hente/bringe og parkering må skje fra en annen inngang. Dette medfører behov for betydelig trafikale og organisatoriske tiltak for å ivareta trafikksikkerhet.

Barnehagens fysiske miljø inne

Barnehagen består av to L-formede bygninger og et uthus som til sammen danner et indre gårdsrom. Gårdsrommet vil være en visuell skjerm mot byggeaktivitet, og en retrettmulighet når det pågår arbeid tett på bygget. Bygningsmassen er imidlertid av eldre årgang, og det er stor sannsynlighet for at eksempelvis graving, skraping, sprengning, vibrasjon og pigging er godt merkbart også fra innsiden av bygget. De minste barna sover i arealene i Nord-øst, på samme side det nå skal foregå sprengning frem til desember.

Barnehagens fysiske miljø ute

Alver kommune skal skifte ut teknisk infrastruktur i Bruvegen både på østsiden og vestsiden av Alverporten forbi barnehagen. Dette vil medføre et stort arbeid med vann- og avløp delvis inne på barnehagetomten. Store deler av utearealet vil bli berørt. Selv om barnehagen har stort nok areal til antall barn, vil kvaliteten i det arealet de har bli betydelig redusert over lang tid. I tillegg må det gjøres omfattende sikkerhetstiltak for å unngå at barn tar seg inn i anleggsområdene.

Barnehages nærmiljø /tur og friluftsmuligheter

Barnehagen har kort vei ned til friluftsområdet med vann og stinett. Veien har per i dag fortau som går fra port og bort til et veiskille. Til tross for tett bebyggelse, er denne veien et rolig og trygt turområde for barn. Når sprenging og graving iverksettes blir barnehagens mulighet til å benytte dette området begrenset, både pga. fare ved sprengning og pga. redusert fremkommelighet ved graving. Et verdifullt område for barna er utilgjengelig over lang tid.

Psykososialt miljø

Barns trivsel i barnehagen er avhengig av at de er trygge. Hyppige endring av forutsetninger, kombinert med ytre påvirkning som støy, vibrasjon og rystelser, kan medføre usikkerhet hos små barn. Foreldre kan som følge av tiltakene oppleve stress og utsikkerhet i sitt møte med barnehagen. Byggevirksomhet rundt en barnehage kan medføre at barn og foreldre opplever omgivelsene som utrygge.

Ansvar og arbeidsmiljø

Barnehageeier, med styrer som stedlig representant, har ansvar for barn og ansatte til enhver tid. Endringer og vurderinger som følge av ytre forhold over tid vil være utfordrende. Påvirkning fra de ulike tiltakene må vurderes opp mot lovverk knyttet til tjenesten og arbeidsmiljøloven. En lang periode med anleggsvirksomhet vil påvirke arbeidsmiljøet både fysisk og psykisk. De ansatte må ta belastningen med å overholde alle tiltak og begrensninger som legges på barnehagen i perioden.

5.3 Oppsummering og anbefaling

Høye smell og rystelse fra sprengning, vibrasjon fra pigging og støv fra rive- og byggeaktivitet, kan tolereres i kortere perioder, og avbøtende tiltak kan iverksettes. På det nåværende tidspunkt er det ikke kjent at konsekvenser av aktivitetene vil ligge over grenseverdier for støy, støv og vibrasjon. Det er imidlertid omfanget av aktivitet og forventet byggetid som medfører belastning over tid som taler for en relokalisering av barnehagen i byggeperioden.

Ifølge §4 i forskrift til miljørettet helsevern, skal det kunne dokumenteres at det fysiske miljøet er tilfredsstillende med avbøtende tiltak. I en periode på ca 3 år må barnehageeier som følge av ytre påvirkning gjøre tiltak for å kunne tilfredsstille kravene til helsemessig forsvarlig drift. Dette forutsetter en dialog med tiltakshaver og planlegging som sikrer at barnehagen til enhver tid drives i tråd med lov og forskrift. I tillegg må barnehageeier følge med på og å rette opp i forhold som ikke er helsemessig tilfredsstillende. Kravet til forsvarlig miljø knyttes til virkningen av miljøet på det enkelte barn eller den enkelte elevs helse, trivsel, lek og læring.

I tråd med §4 vurderes det her at flere negative miljøfaktorer samlet som gir en større risiko for negative konsekvenser for helse og trivsel enn enkeltfaktorer hver for seg. Som følge av at aktivitet utføres av aktører utenfor tjenesten, vil det også være krevende for virksomheten å sikre at miljøet som helhet er forsvarlig.

Omfanget av nødvendige tiltak vurderes totalt sett å være en uhensiktsmessig stor belastning på barnehagens eier, ansatte, barn og foresatte. På bakgrunn av dette, kan vi ikke anbefale drift i byggeperioden.

Nils-Jarle Kvam

B02	2023-09-12	For kommentar fra oppdragsgiver	Sigrid Hestnes	Reidunn Waag	Nils-Jarle Kvam
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.